A. D. 1905.

CURRENDA XI.

CZEKI POCZTOWE.

Z dniem 1. listopada br. przystąpił Konsystorz Biskupi do uczestnictwa w obrocie czekowym.

Odtąd wszelkie przesyłki pieniężne do Konsystorza Biskupiego będą uskuteczniane przez tak zwane „poświadczenia złożenia," które za pośrednictwem Urzędów dziekańskich przesyłamy każdemu Urzędowi parafialnemu, a mianowicie książeczkę złożoną z 10 sztuk. Należytość za nią 20 hal. odbierze ks. Dziekan. Celem ułatwienia przesyłek pieniężnych i oszczędzenia opłat pocztowych polecamy, aby Urzędy parafialne tego sposobu przesyłek się trzymały.

Formularze muszą być w myśl przepisów dokładnie i wyraźnie atramentem wypełnione, odpowiednio do wydrukowanej treści słownej. Składają się one z trzech części. Na pierwszej noszącej napis: „Poświadczenie odbioru" należy wypisać w oznaczonem miejscu *kwotę cyframi*, a niżej na prążkach linijkowanych *słowami;* na drugiej części: „Poświadczenie złożenia" wypisać jeszcze raz *kwotę cyframi*, a po słowach: uiszczoną przez: pisać: Urząd parafialny w....., poniżej liczby 871843 w oznaczonem miejscu położyć *datę tego dnia, w którym kwota istotnie na pocztę złożoną została.* Na trzeciej części „Poświadcz. zaksiążkowania" wypisać jeszcze raz kwotę cyframi i uiszczoną przez: Urząd parafialny w...... Część drugą i trzecią odrywa odnośny Urząd pocztowy, w ręku zaś posyłającego pozostaje: „Poświadczenie odbioru" wraz z „odcinkiem," na którym dla własnej ewidencyi notuje się na co i jaka kwota wysłaną została. — Zwracamy przytem uwagę, że zaplamione podarte formularze mogą być na poczcie nie przyjęte, a także nie wolno na nich nic wyskrobywać, przekreślać lub zmieniać, i służą one tylko do przesyłek do Konsystorza Biskupiego.

Celem uniknięcia zamieszania przy rozdzielaniu kwot przesłanych polecamy, aby na tych formularzach wypisać cel, na który przekazana kwota jest przeznaczona. Na to służy miejsce tylko na odwrotnej stronie, a mianowicie na części drugiej „Poświadczenie złożenia" i tam podana jest uwaga, że za umieszczenie doniesienia należy przylepić markę za 5 hal. — Ponieważ jednak w myśl art. V. ustawy z dn. 2. października 1865 D. u. p. N. 108. i Urzędom parafialnym przysługuje wolność od opłaty pocztowej dla zwykłej korespondencyi z Konsystorzem Biskupim, należy więc, na tej części przeznaczonej na korespondencyę albo podając liczbę pisma oddzielnie wysłanego do Konsystorza odnośnie do przesyłanej kwoty, albo wyraźnie wypisując cel, na jaki pieniądze są nadane: podpisać z liczbą protokołu: Z Urzędu parafialnego w N..... X. N. N. proboszcz, przybić pieczęć parafialną i na boku z dołu dopisać: „Rzecz służbowa wolna od opłaty pocztowej".

Tak wypełniony formularz można nadać w każdym Urzędzie pocztowym wraz z odnośną kwotą pieniężną.

W razie wyczerpania formularzy wyszlemy na żądanie nowe, za które należytość, licząc 2 hal. za egzemplarz, przy najbliższej przesyłce pieniężnej uiścić należy.

PRO MEMORIA ET OBSERVATIONE.

I. Zdarzały się wypadki, iż P. T. XX. Proboszczowie, otrzymując z Konsystorza Biskupiego reskrypty w sprawach dyspenz małżeńskich przez Stolicę Apostolską udzielonych, nie czytali ich całych dokładnie i brali reskrypty polecające spełnienie pewnych warunków, pod jakiemi Stolica św. udzieliła dyspenzę, za formalne udzielenie dyspenzy i śluby dawali, jakkolwiek końcowy ustęp Reskryptu wyraźnie zastrzega, że dopiero po otrzymaniu wiadomości o nałożeniu względnie spełnieniu przepisanych warunków, przystąpimy do udzielenia dyspenzy. — Naturalnie małżeństwo tak zawarte było nieważne i trzeba było odnieść się do Stolicy św. z prośbą o konwalidowanie.

Zwracamy tedy uwagę P. T. Duchowieństwa, aby jak najdokładniej czytano otrzymywane Reskrypty dyspenzyjne, aby się podobne wypadki więcej nie przytrafiały.

II. „Zdarzają się dość często wypadki, że interesowane strony prywatne stają *osobiście* w kancelaryi Naszej i *ustnie* proszą jużto o dyspenzę od jakiej przeszkody, celem zawarcia małżeństwa, jużteż o pozwolenie na ślub w godzinach popołudniowych. Jedni z tych petentów przychodzą do Nas *bez wiedzy* dotyczącego proboszcza, inni zaś, a takich jest więcej, z wiedzą i z polecenia swego duszpasterza. Ponieważ tego rodzaju sprawy, jak *udzielanie dyspenz od przeszkód małżeńskich*, powinny być pod warunkiem nullitatis dyspenzy, a względnie i nullitatis matrimonii traktowane na podstawie dokumentów, jakimi są metryki (chrztu, urodzenia, zaślubin, śmierci) i na podstawie wiarygodnych, oraz rzeczywistych motywów kanonicznych, a tych ostatnich Ordynaryusz na miejscu w Tarnowie zbadać nie może, ponieważ same strony interesowane częstokroć natury przeszkody małżeńskiej nie znają i nie rozumieją, a co do motywów, mogłyby wyzyskać łatwo łaskę dyspenzującego na swoją własną niekorzyść — przeto polecamy wszystkim Rządcom kościołów, aby z *ambony zawiadomili swoich parafian, że ustnych ich próśb*, a nawet i próśb pisanych, jeżeli są pisane nie przez proboszcza, *na przyszłość uwzględniać nie będziemy.*

Tym zaś Rządcom kościoła, którzy parafian swoich do Nas odsyłali, aby osobiście i ustnie o dyspenzę Nas prosić, *zakazujemy, by tego więcej nie robili* i biednych owieczek swoich nie narażali na wydatki nieraz i dalszej podróży bezowocnej.

Przy tej sposobności przypominamy, cośmy już w dawniejszych Kurendach ogłosili, *że dyspenz na drodze telegraficznej udzielać Nam nie wolno i że na tej drodze* nikogo dyspenzować nie będziemy“.

Takie postanowienie ogłosiliśmy w Cur. II. z roku 1895 str. 13 i 14. Ponieważ niektórzy P. T. XX. Proboszczowie zdają się o tem nie pamiętać, ponawiamy niniejszem to postanowienie.

Z Kongregacyi Odpustów i Św. Relikwii.

Rozwiązanie wątpliwości o przywileju drogi krzyżowej.

Z zakonu Braci Mniejszych przedłożono Kongregacyi Odpustów następującą wątpliwość do rozstrzygnięcia:

Według dekretu tej Kongregacyi z r, 1843 z 9. sierpnia nie giną odpusty nadane pewnemu kościołowi, gdy tenże kościół zostanie zburzony, a nowy w tem samem miejscu, gdzie stał dawny i pod tym samym tytułem zbudowany.

Otóż jest kwestya: Jeżeli w starym kościele, była kanonicznie zaprowadzona droga krzyżowa, czy w tych warunkach, gdy nowy kościół stanął pod tym samym tytułem na tem samem miejscu, gdzie się znajdował stary, czy zatrzymuje poprzedni przywilej drogi krzyżowej, czy też ją trzeba na nowo zaprowadzać.

Odp. Św. Kongregacyą orzekła: *affirmative* — to znaczy, że drugi raz drogi krzyżowej w takim kościele zaprowadzać nie potrzeba.

Dane w Rzymie 7. czerwca 1905.

Reliquiae Sanctorum, quae gaudent cultu saeculari, etiamsi non adsint respectiva authentica, possunt debito modo coli.

Palentina, 14. sept. 1904. Rmus Episcopus Palentinus Henricus Almaraz y Santos huic S. Congr. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae quaestionem dirimendam exhibuit de authenticitate unius ex spinis Coronae Dni Nri Jesu Chrisii, quae asservatur in Sacrario Ecclesiae parochialis suae Dioecesis „Sanctae Mariae ad Spinam", cni olim adnexum erat Monasterium Monachorum Cistercensium. Porro S. Congtio, ad quam Episcopus Paientinus de hac re documenta examinanda detulit, sequens dubium solvendum proposuit:

An ex deductis ab Episcopo Palentino moralis certitudo habeatur de S. Reliquiae authenticitate in casu, ita ut illa cultui publico proponi in posterum valeat?

Et Emi Patres, in Generali Congregatione habita die 18. augusti 1904 in Palaio Vaticano, respondendendum mandarunt:

Non esse interloquendum super deductis ab Episcopo Palentino; Sed, attenta potius saeculari cultus possessione S. Reliquiae exhibiti, Episcopus utatur iure suo.

Quam Emorum Patrum resolutionem in Audientia habita die 14. septembris 1904 ab infrascripto Cardinali Praefecto SSmo Dno Nro Pio PP. X. relatam, idem SSmus benigne probavit et confirmavit.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. Cnis die 14. septembris 1904.

A. Card. *Tripepi* Praefectus.

D. Panici, Archiep. Laodicen., Secret.

Z Kongregacyi Odpustów Urbis et Orbis.

Dekret, mocą którego zostaje udzielony odpust dzieciom przystępującym do pierwszej komunii, ich krewnym i innym wiernym, którzy do pierwszej komunii dzieci asystują.

Aby pierwszą komunię uczynić jeszcze pożyteczniejszą i bardziej skuteczną dla tych, którzy ją przyjmują, proszono Ojca św. Piusa X., by raczył udzielić odpustów pierwszy raz do stołu pańskiego przystępującym.

Ojciec św. w swojej łaskawości, przychylił się do tej prośby, i nietylko dzieci ale ich rodziców, krewnych a nawet wszystkich wiernych, którzy w pierwszej komunii dzieci udział wezmą odpustami obdarzyć zamierzył. I tak:

1. Dzieci w tym dniu, w którym do pierwszej komunii przystępują, jeżeli przy tem na intencyę Ojca św. się pomodlą, zyskują odpust *zupełny.*

2. Rodzice i krewni dzieci aż do III. stopnia, którzy biorą udział w pierwszej komunii dzieci; jeżeli się wyspowiadają i w tym samym dniu do stołu pańskiego przystąpią, zyskają także odpust *zupełny.*

3. Inni wierni, którzy w pierwszej komunii dzieci udział biorą, jeżeli sobie przynajmniej żal za grzechy wzbudzą, zyskują *odpustu 7 lat i 7 kwadragen.*

Dano w Rzymie 12. lipca 1905. Kard. *Tripepi* Pref.

D. Panici, Arcyb. Laod. Sekretarz.

Sprawozdanie Seminaryum małego za rok szkolny 1904/5.

Na rok szkolny 1904/5. przyjęto do Seminaryum małego 25 uczniów gimnazyalnych—a to: z klasy VIII. 6, z klasy VII. 5, z klasy VI. 7, z klasy V. 7. Z nich 17 było wychowankami Seminaryum małego już w roku szkolnym 1903/4., nowych zaś przyjęto 8, a to 1 do klasy VI., 7 do klasy V.

W ciągu roku szkolnego opuściło zakład 4 uczniów, tak iż z końcem roku było 21 wychowanków.

Wszyscy uczęszczali do tutejszego c. k. gimnazyum I.

Z 5 wychowanków z klasy VIII. czterech złożyło egzamin dojrzałości z odznaczeniem, jeden z postępem dobrym; wszyscy zaś wstąpili do tutejszego Seminaryum duchownego.

Z 16 wychowanków klas VII., VI. i V. 15 przeszło do klas wyższych z postępem celującym, z postępem dobrym 1.

Na koszta utrzymania Seminaryum małego pobrano ze składek pobożnych i ze stypendyów za Msze św. w święta zniesione i binowane tylko 2400 koron, resztę wydatków pokrył sam Najprzew. X. Biskup.

Byłoby bardzo pożądaną rzeczą, aby do Seminaryum małego można było przyjmować większą liczbę wychowanków, lecz brak pomieszczenia jest obecnie nieprzezwyciężoną przeszkodą.

Daj Boże, aby hojność tak zaszczytnie znanego ze swej ofiarności Duchowieństwa Dyecezyi Tarnowskiej jak i wiernych, którym nie może być obojętną sprawa dobrego wychowania tych, którzy, jak mamy w Bogu nadzieję, pomnożą zastępy Duchowieństwa dyecezalnego, dopomogła w niedalekiej przyszłości do utworzenia obszerniejszego i wygodniejszego pomieszczenia dla tego Zakładu.

Rekolekcye w r. b. odprawili.

W Tarnowie: Najprzew. X. Biskup Dr. Leon Wałęga — X. inf. Walczyński — X. kan. Fr. Leśniak — X. kan. Franc. Walczyński — Księża: Dr. Tomasz Włoch, Dr. Jakób Stanczykiewicz, Dr. Jędrzej Macko, Wład. Chendyński, Dr. Wł. Mysor, Stan. Kocyan, Borowiecki Franc., Bryja Jan, Ciszek Jan, Czopek Jan, Drobot Jędrzej, Dulian Józef, dziekan Dutkowski Wojc., Fijaś Franc., Florek Marcin, Gajewski Stan., Grochola Walenty, Gruszczyński Bolesław, Heller Adam, Dr. Kopyciński Adam, Kossecki Szczepan, Kozak Kazimierz, Kozak Ludwik, Kumorek Szymon, Lewandowski Piotr, Ligaszewski Ludwik. Łazarski Józef, Łątka Wojciech, Michalik Jacek, Michalik Józef, Miętus Leon, Mika Michał, Mucha Andrzej, Owsianka Michał, Pabis Jan, Palka Jan, Pawlikowski Franc., Podolski Piotr, Prokopek Józef, Puskarz Jan, Rutkowski Wojciech, Sękowski Andrzej, Siemieński Aleksander, Skopiński Wilhelm, Suwada Jan, Smoliński Józ., Stopa Józ., prałat Szurmiak Fr., dziekan Wilczkiewicz Ant., Wieliński Michał, Wojcieszek Andrzej, Wójcik Jan, Wyrwa Jak., Urbański Jakób, Zabawiński Wojciech, Zuziak Marcin.

W Nowym Sączu w klasztorze OO. Jezuitów Księża: Bach Jan, Bubula Jan, Całka Alojzy, Dadał Stan., Dutkiewicz Stan., Florek Jan, Gawlicki Jan, Gutfiński Franc., Irzyński Franciszek, Janik Antoni, Kaliciński Kazimierz, Kobiela Jan, Kosaczyński Maciej, Kuropatwa Władysław, Maryniarczyk Maciej, Mroczek Józef, Niemiec Jędrzej, Nowak Józef, Olszowiecki Józef, Palka Franc., Piekarzewski Józef, Ptaszkowski Stan., Salewski Kaz., Skura Michał, Stasiński Jan, Szablowski Stanisław, Szczygieł Paweł, Ślazyk Józef, Święch Wal., Tabaszewski Stef., Wnękowicz Jòz., Wolski Eugeniusz.

W Szczyrzycu w klasztorze OO. Cystersów księża: Jan Markiewicz, Adolf Albin, Jak. Żabecki, Franc. Słowiński, Ant. Kmietowicz, Wojciech Śnieżnicki, Jan Jachtyl, Władysław Szymanek, Franc. Chrzanowicz, Tomasz Januś, Jan Wcisło, Jan Kudrna, Jan Dróżdż, Adam Kurkiewicz, Jan Figiel, Hilarion Kocańda, Leon Gruszowiecki, Władysław Dobrowolski, Wojc. Janik, Marcin Żaczek, Lud. Wrębski, Władysław Bączyński, Jan Kozak, Marceli Piotrowski, Wojciech Guzik, Franc. Staszałek, Jan Sępek, Jan Górnik, Stan. Kubas, Józ. Biedroń, Jan Bajorski, Wojc. Bryndza, Stan. Kalicki, Stan. Warchałowski, Wojc. Woźniczka, Aleks. Golec, Floryan Gryl.

W Sędziszowie u OO. Kapucynów księża: Andrzej Konieczny, Melchior Zapała, Jan Mleczko, Szczepan Bombicki, Stan. Pajor, Bartł. Wolski, Mateusz Sieniewicz, Maciej Miętus, Józ. Piechowicz, Dr. Jan Krzysiak, Franc. Szczudło, Wład. Kopernicki, Józef Bryjski, Józef Radoniewicz,

W Tuchowie u OO. Redemptorystów księża katecheci: Dulian Jan, Dymnicki Winc., Gadowski Walenty, Kaliciński Józef, Klamut Michał, Koterbski Józef, Kotfis Bł., Nalepa Alojzy, Orzechowski Bernard, Sadulski Piotr.

W Krakowie w klasztorze Braci Mniej. księża: Bartłomiej Harbut, Bartłom. Łaś, Franciszek Irzyński.

W Krakowie u XX. Misyonarzy X. Wojciech Balasa — X. Wojciech Dąbrowski X. Inf. Dr. Józef Bąba — X. Jan Bobczyński.

Poszukuje metryk

Mieczysław Wilczek z Krakowa ul. Łobzowska l. 6. a mianowicie metryki chrztu dziadka **Jakóba Wilczka** (syna Stanisława) urodzonego w Galicyi w r. 1795, i metryki chrztu pradziadka **Stanisława Wilczka** urodzonego w Galicyi około r. 1765.

Kazania na niedziele całego roku

Serya II. opracował **X. Tomasz Dąbrowski**, emer. katecheta gimn. w Stanisławowie Kraków 1905, nakład XX. Misyonarzy.

Chlubnie znany ze swych prac kaznodziejskich autor i wydawca kazań niedzielnych, świątecznych, pasyjnych, przygodnych i homilii X. Tomasz Dąbrowski nowem dziełem wzbogacił świeżo kaznodziejską naszą literaturę, a są niem kazania na niedziele całego roku serya II. Niedzielnych kazań w tym zbiorku jest 51 a w dodatku 4 kazania odpustowe. Prócz zalet, jakiemi się odznaczały prace i wydawnictwa szanownego autora dotąd znane, znamionuje to dzieło szczęśliwy i trafny dobór tematów. Nie ma tu rzeczy starodawnych, oklepanych, które prawie w każdym podręczniku napotkać można, ale owszem są tematy świeże, aktualne, których dotąd prawie wcale nie poruszono jak np. o wychodztwie, o karciarstwie, o pieniactwie, o życiu Najświętszej Rodziny, o uświęcaniu się w codziennem życiu, o robotniczym stanie, o obowiązkach dla kościoła itp. a wszystkie opracowane zwięźle, jasno, gruntownie.— Dzieło to prócz wymienionych zalet zasługuje na gorące polecenie Wielebnemu Duchowieństwu naszemu i z tego względu, że dochód z jego rozsprzedaży szanowny autor przeznaczył na Małe Seminaryum we Lwowie.

Nabyć je można u XX. Misyonarzy w Krakowie na Kleparzu, cena 1 egzemp. brosz. z przesyłką 4 korony 20 hal.

SKOROWIDZ

przemysłowo-handlowy Królestwa Galicyi.

Pod tym tytułem wyda Liga pomocy przemysłowej pierwszy polski inwentarz krajowej pracy przemysłowej i handlowej objętości około 700 stron.

Według pisma do Nas wystósowanego już „w samej części informacyjnej Skorowidza znajdą umieszczenie dokładne i wiarygodne adresy władz, urzędów i instytu-

cyj państwowych i autonomicznych, powołanych do współdziałania w sprawach rozwoju przemysłu i handlu, dalej rozmaite rady i wskazówki, które obchodzą małego czy średniego kupca, rzemieślnika lub rolnika, a wreszcie wzory rozmaitych podań i rekursów w sprawach przemysłowo-handlowych i podatkowych. Wszystko to może ułatwić naszemu Duchowieństwu w znacznej mierze podanie pomocnej dłoni najniższym i mniej oświeceńszym warstwom naszego społeczeństwa, a wskutek tego umoralniający wpływ Duchowieństwa na te sfery znacznie może się podnieść".

Ponieważ książka powyższa tak dla Duchowieństwa samego, jak i podniesienia materyalnego ludności, dla której kapłan mieć winien serce pełne ojcowskiej pieczołowitości, bardzo się przyda, dlatego ją niniejszem polecamy.

Cena 5 kor., w drodze prenumeraty 4 kor. Adresować należy do „Biura Ligi pomocy przemysłowej" we Lwowie, ul. Pańska l. 14.

Mutationes inter Vener. Clerum.

Pensione provisi: A. R. D. Josephus Czernecki, par. de Jurków et A. R. D. Gabriel Hełpa, par. de Zbyszyce.

Canon. institutus ad Benef. cur. in Jurków R. D. Ignatius Rajczak.

Constituti: R. D. Henricus Stephanus Krzyszkowski, Congreg. Missionis, Coop. Expos. in Odporyszów — R. D. Piekarzewski Josephus, Coop. de Nowy Sącz, Administrator vacantis Beneficii in Kamionka wielka — R. D. Franciscus Mucha, Administrator vacanti Benef. in Jurków — R. D. Josephus Ślazyk, Admin. vacanti Beneficii in Zbyszyce.

Nominati: A. R. D. Josephus Wirmański, parochus in Barcice, Notarius decan. Vetero-Sandecensis — A. R. D. Paulus Wiatr, parochus in Łękawica, Notarius decan. Tarnoviensis.

Decorati expositorio canonicali: A. R. D. Stanislaus Starzec, par. de Czarna—A. R. D. Paulus Wiatr, par. de Łękawica et A R. D. Valentinus Grochola, par. de Mała.

Praesentatus ad benef. in Zbyszyce: R. D. Joannes Wilczeński, coop. de Dobra.

Examen concurs. e scientia SS. pro obtinendis beneficiis superavit R. Alojsius Całka. —

Piis ad aram precibus commendantur:

anima p. d. **Vincentii Kolor,** Presbyteri Jubilati, Prioris Conventus PP. Cisterciensium in Szczyrzyce, qui Sacramentis provisus die 18. Novembris a. c. in Domino obdormivit. Societati precum adscriptus.

anima p. d. **Thomae Stolarczyk**, parochi in Kamionka wielka, qui die 1. Novembris a. c. supremum diem obiit: Societati precum adscriptus.

anima p. d. **Francisci Sosin**, defic., qui die 21. Octobris a. c. obiit. Societati precum adscriptus.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 18. listopada 1905.

† LEON
BISKUP.

X. Władysław Chendyński
Kanclerz.

Nakładem Kleru dyecezalnego. Drukiem Józefa Styrny w Tarnowie.